

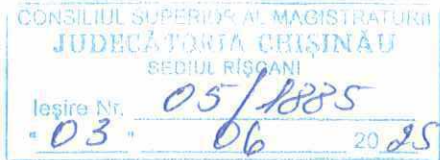

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**
(sediul Râșcani)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3. MD-2012
Email: jrc@justice.md; Tel.: 022 45-08-61, 022 43-80-02
www.instante.justice.md

Dosar nr. 3-4278/2024

Curtea Constituțională a RM
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr.28

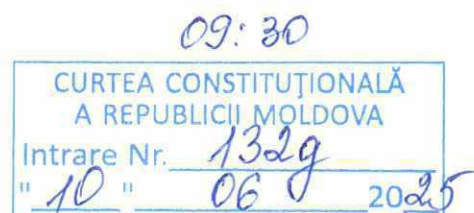
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), vă expediază sesizarea depusă de către r/reclamantului SRL „Bioprotect” – avocatul Andrei Briceac, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 84 alin. (1), 261 alin. (6), 228 alin. (3) Cod Fiscal.

Anexa:

- Cererea privind excepția de neconstituționalitate;
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate;
- Copia încheierilor nr.3-4278/2024 din 21.05.2025 și 27.05.2025;

Judecător

Igor Barbacaru

ÎNCHIEIERE

21.05.2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)

Instanța compusă din :

Președintele ședinței, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor

în contencios administrativ

Igor Barbacaru

Grefier

Versavia Șumilin

examinând în ședință publică, cererea înaintată de către reprezentantul SRL „Bioprotect” – avocatul Andrei Briceac, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, înaintată în cadrul cauzei de contencios administrativ SRL „Bioprotect” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, cu privire la anularea actului administrativ,

a c o n s t a t a t :

La 04.10.2024, SRL „Bioprotect” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, solicitând :

- Anularea Deciziei SFS nr. 517/2349 din 17 iulie 2021 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de FPC „Bioprotect” SRL, în partea în care s-a decis :

„IV. A aplica amenzi pentru încălcările legislației și a încasa ... - 1 410 573 lei, pentru plata incompletă a impozitului pe venit în rate pentru perioadele fiscale A/2020 - A/2023, conform prevederilor art. 261 alin. (6) din Codul Fiscal (anexa nr. 7 parte componentă a deciziei)”,

fie

- Modificarea Deciziei SFS nr. 517/2349 din 17 iulie 2021 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de FPC „Bioprotect” SRL, în partea în care s-a decis : „IV. A aplica amenzi pentru încălcările legislației și a încasa ... - 1 410 573 lei, pentru plata incompletă a impozitului pe venit în rate pentru perioadele fiscale A/2020– A/2023, conform prevederilor art. 261 alin. (6) din Codul Fiscal (anexa nr. 7 parte componentă a deciziei)”;

cu „aplicarea unei avertizări” în schimbul amenzii.

- Anularea integrală a Deciziei SFS nr. 754/195 din 05 septembrie 2024 emisă pe marginea contestației din 12 august 2024 depusă de FPC „Bioprotect” SRL împotriva Deciziei nr. 517/2349 din 17 iulie 2024.

La 09.06.2023, prin intermediul cancelariei Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) a parvenit cererea r/reclamantului SRL „Bioprotect” – avocatul Andrei Briceac privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, la care a fost anexată sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

În motivarea cererii înaintate, r/reclamantului a indicat următoarele : „pe rolul Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (judecător Igor Barbacaru) se află cauza civilă nr. 3-4278/2024 inițiată la cererea de chemare în judecată privind controlul legalității actelor administrative, înaintată de Reclamanta FPC „BIOPROTECT” SRL împotriva Serviciului Fiscal de Stat.

Înțelegem că instanța de judecată examinează cauza civilă în baza legii. Prevederile ce constituie obiect de sesizare la Curtea Constituțională încalcă exigențele cu privire la protecția proprietății persoanei. Art. 84 Cod Fiscal încalcă principiul certitudinii juridice și principiul proporționalității, prin faptul că nu prevede excepție/derogare (nu este prevăzută opțiunea derogării

excepționale și temporare în situații de pandemie, război, stare excepțională etc.) pentru obligația impusă contribuabilului. Prin urmare, înaintarea acestei sesizări privind ridicarea excepției de neconstituționalitate constituie un mecanism de exercitare a dreptului la un proces echitabil, în condițiile Articolului 6 CEDO. Aceasta deoarece pe lângă faptul că normele contestate încalcă Constituția, acestea mai încalcă direct și dreptul Reclamantei prevăzut de Articolul 1 Protocolul 1 adițional CEDO.

La caz, constatăm că sunt întrunite toate condițiile pentru sesizarea CC. Se contestă un text de lege. Excepția este ridicată de partea în proces iar prevederile urmează a fi aplicate prezentei spețe. Nu există o hotărâre anterioară a CC”.

Reieșind din cele expuse, solicită r/reclamantului dispunerea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor :

- Art. 84 alin. (1) Cod Fiscal - Achitarea impozitului în rate, în partea care prevede : „(1) Agenții economici sînt obligați să achite, nu mai tîrziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din : a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv; sau b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru anul precedent”;

- Art. 261 alin. (6) Cod Fiscal - încălcarea regulilor de calculare și de plată a impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, în partea în care prevede : „(6) Neplata sau plata incompletă a impozitului pe venit în rate se sancționează cu amendă în cuantum calculat, în modul stabilit la art.228 alin.(3), unei perioade cuprinse între data stabilită pentru plata acestui impozit și data de prezentare a declarației fiscale” coroborat cu

228 alin. (3) Cod Fiscal - Majorarea de întârziere (penalitatea), în partea în care prevede : „(3) Cuantumul majorării de întârziere se determină anual în funcție de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărțită la numărul de zile ale anului și aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă”.

În scopul respectării principiilor procedurii de contencios administrativ și procedurii administrative, judecătorul la 03.03.2025 a notificat Serviciul Fiscal de Stat despre cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, asigurând posibilitatea pîrîtului de a-și expune punctul de vedere pe marginea cererii menționate supra.

Prin referința din 13.03.2025, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat respingerea ridicării excepției de neconstituționalitate.

În ședința de judecată, r/reclamantului SRL „Bioprotect” – avocatul Andrei Briceac, a solicitat admiterea cererii.

R/pîrîtului Serviciul Fiscal de Stat – Andrian Spînu, a solicitat respingerea cererii pe motivele invocate în referință.

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă, poziția părților, instanța constată necesitatea ridicării excepției de neconstituționalitate cu sesizarea Curții Constituționale, din următoarele considerente.

Conform art. 2 alin. (1) și (2) Cod Administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice

administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 22 Cod Administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 39 Cod Administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămât de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Conform art. 194 alin. (1) Cod Administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art. 195 alin. (1) Cod Administrativ, Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Conform art.12¹ alin.(5) CPC, Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Conform art.12¹ alin.(1), (2) CPC, În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții :

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Conform paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții : obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În paragraful 83 din Hotărârea menționată, Curtea Constituțională a reținut că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar

judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Instanța constată că, la caz sunt întrunite condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate stabilite în art. 12¹ alin. (2) CPC și de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016.

La caz se atestă că obiectul excepției de neconstituționalitate face parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către reclamantul SRL „Bioprotect”, care este parte a prezentului litigiu, iar prevederile menționate supra sunt aplicabile cauzei.

Totodată, s-a constatat că o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile invocate de solicitant nu există, motiv din care cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.

Este de menționat că cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normelor indicate supra, depusă de SRL „Bioprotect” constituie o prerogativă a părții din proces.

Prin urmare, prevederile legale a căror control constituțional se solicită de către SRL „Bioprotect” sunt pertinente soluționării litigiului dedus judecății, or, excepția de neconstituționalitate este ridicată asupra prevederilor art.art. 84 alin. (1), 261 alin. (6), 228 alin. (3) Cod Fiscal, care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

În urma celor relatate, instanța ajunge la concluzia de a admite cererea SRL „Bioprotect” privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.art. 84 alin. (1), 261 alin. (6), 228 alin. (3) Cod Fiscal, și sesizarea Curții Constituționale referitor la excepția de neconstituționalitate, cu amânarea examinării cauzei până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu prevederile art. 12¹ CPC, art. 230 Cod Administrativ, instanța,

dis p u n e :

Cererea înaintată de SRL „Bioprotect”, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, *se admite.*

Se transmite Curții Constituționale sesizarea depusă de SRL „Bioprotect” privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.art. 84 alin. (1), 261 alin. (6), 228 alin. (3) Cod Fiscal.

Se amână examinarea cauzei de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Bioprotect” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, cu privire la anularea actului administrativ, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător

Igor Barbacaru

Copia corespunde originalului

Dosarul nr. 3-4278/2024
2-24112234-12-3-04102024

ÎNCHEIERE

27.05.2025

mun. Chișinău

Judecătorul Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani), Igor Barbacaru, specializat în materia contenciosului administrativ, soluționând problema corectării greșelii din conținutul încheierii judecătorești din 21.05.2025, emisă pe cauza de contencios administrativ SRL „Bioprotect” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, cu privire la anularea actului administrativ,

a constatat:

La 04.10.2024, SRL „Bioprotect” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, solicitând :

- Anularea Deciziei SFS nr. 517/2349 din 17 iulie 2021 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de FPC „Bioprotect” SRL, în partea în care s-a decis :

„IV. A aplica amenzi pentru încălcările legislației și a încasa ... - 1 410 573 lei, pentru plata incompletă a impozitului pe venit în rate pentru perioadele fiscale A/2020 - A/2023, conform prevederilor art. 261 alin. (6) din Codul Fiscal (anexa nr. 7 parte componentă a deciziei)”,

fie

- Modificarea Deciziei SFS nr. 517/2349 din 17 iulie 2021 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de FPC „Bioprotect” SRL, în partea în care s-a decis : „IV. A aplica amenzi pentru încălcările legislației și a încasa ... - 1 410 573 lei, pentru plata incompletă a impozitului pe venit în rate pentru perioadele fiscale A/2020– A/2023, conform prevederilor art. 261 alin. (6) din Codul Fiscal (anexa nr. 7 parte componentă a deciziei)”;

cu „aplicarea unei avertizări” în schimbul amenzii.

- Anularea integrală a Deciziei SFS nr. 754/195 din 05 septembrie 2024 emisă pe marginea contestației din 12 august 2024 depusă de FPC „Bioprotect” SRL împotriva Deciziei nr. 517/2349 din 17 iulie 2024.

Prin încheierea din 21.05.2025, fiind admisă cererea înaintată de SRL „Bioprotect”, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, s-a dispus transmiterea către Curtea Constituțională sesizarea depusă de SRL „Bioprotect” privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.art. 84 alin. (1), 261 alin. (6), 228 alin. (3) Cod Fiscal.

Prin cererea din 26.05.2025, r/reclamantului SRL „Bioprotect” – avocatul Andrei Briceac, invocând prevederile art. 249 CPC, a solicitat :

1. Corectarea greșelii tehnice din toate actele de procedură cu privire la cauza nr. 3-4278/2024 în ceea ce privește indicarea eronată a anului emiterii actului contestat;

2. Înlocuirea anului „2021” cu „2024” în părțile care urmează :

- din „Anularea Deciziei SFS nr. 517/2349 din 17 iulie 2021” cu „Anularea Deciziei SFS nr. 517/2349 din 17 iulie 2024”;

- din „Modificarea Deciziei SFS nr. 517/2349 din 17 iulie 2021” cu „Modificarea Deciziei SFS nr. 517/2349 din 17 iulie 2024”.

Studiind cererea r/reclamantului, materialele cauzei și conținutul încheierii din 21.05.2025, judecătorul consideră necesar de a corecta eroarea materială admisă în respectiva încheiere judecătorească, pentru considerentele ce urmează.

Conform art.195 Cod Administrativ, Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Conform art.249 CPC, (2) La cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească corectează greșelile sau omisiunile din hotărâre care țin de nume, calitatea procesuală, orice alte erori materiale sau de calcul evidente. Problema corectării unor astfel de greșeli se soluționează în baza dosarului și/sau a materialelor anexate la cererea de corectare a greșelilor sau a omisiunilor, fără citarea participanților la proces. Instanța care examinează problema corectării poate dispune citarea participanților pentru a se pronunța cu privire la temeiurile de corectare. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea corectării greșelilor. (3) Încheierea prin care instanța judecătorească se pronunță asupra cererii se comunică participanților la proces și poate fi atacată cu recurs. (4) Prevederile prezentului articol sînt aplicabile și pentru corectarea greșelilor sau a omisiunilor din încheierile, deciziile și ordonanțele judecătorești.

În speță, se constată că, în textul încheierii din 21.05.2025, și anume în partea descriptivă a acesteia, a fost comisă o greșeală care ține de anul emiterii actului administrativ contestat, fiind necesar de a fi corectată și anume, s-a indicat greșit – 17 iulie 2021, pe cînd corect este – 17 iulie 2024, greșeală ce urmează a fi corectată.

În conformitate cu prevederile art. 249 CPC, art. 195, 230 Cod Administrativ, judecătorul-

d i s p u n e :

Se corectează greșeala din încheierea judecătorească din 21.05.2025, și anume ce ține de anul emiterii actului administrativ contestat, fiind indicat greșit –17 iulie 2021, pe cînd **corect este – 17 iulie 2024.**

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile de la comunicare, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Președintele ședinței,
Judecătorul
Copia corespunde originalului

Igor Barbacaru

Nr. 01 din 26.10.2025

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)

Judecător: Igor BARBACARU

De la Reclamanta FPC "BIOPROTECT" SRL

IDNO 1003600002284

mun. Chișinău, or. Stăuceni,

șos. Chișinău – Orhei, 9 km, 10

reprezentată de av. Andrei BRICEAC

Onorată Instanță,

Subsemnatul, Andrei BRICEAC, reprezentantul FPC "BIOPROTECT" SRL depun prezenta

SESIZARE/CERERE

de ridicare a excepției de neconstituționalitate

/în temeiul art. 12¹ Cod de Procedură Civilă/

prin care solicit:

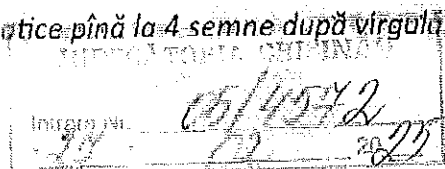
- Să admiteți prezenta sesizare;
- Să dispuneți ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor:

Art. 84 alin. (1) Cod Fiscal – Achitarea impozitului în rate, în partea care prevede: "(1) Agenții economici sînt obligați să achite, nu mai tîrziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din: a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv; sau b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru anul precedent."

Art. 261 alin. (6) Cod Fiscal – Încălcarea regulilor de calculare și de plată a impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, în partea în care prevede: "(6) Neplata sau plata incompletă a impozitului pe venit în rate se sancționează cu amendă în cuantum calculat, în modul stabilit la art.228 alin.(3), unei perioade cuprinse între data stabilită pentru plata acestui impozit și data de prezentare a declarației fiscale."

coroborat cu

Art. 228 alin. (3) Cod Fiscal – Majorarea de întârziere (penalitatea), în partea în care prevede: "(3) Cuantumul majorării de întârziere se determină anual în funcție de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărțită la numărul de zile ale anului și aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă"

- Să dispuneți remiterea după competență către Curtea Constituțională a RM a prezentei sesizări privind controlul constituționalității normelor;
- Să examinați prezenta sesizare în lipsa părților și în mod prioritar, dat fiind miza subiectului sesizării și prejudiciul patrimonial pe care-l suportă din cauza normei neconstituționale.

Pentru următoarele **MOTIVE**:

Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (judecător Igor BARBACARU) se află cauza civilă nr. 3-4278/2024 inițiată la cererea de chemare în judecată privind controlul legalității actelor administrative, înaintată de Reclamanta FPC "BIOPROTECT" SRL împotriva Serviciului Fiscal de Stat.

Înțelegem că instanța de judecată examinează cauza civilă în baza legii. Prevederile ce constituie obiect de sesizare la Curtea Constituțională încalcă exigențele cu privire la protecția proprietății persoanei. Art. 84 Cod Fiscal încalcă principiul certitudinii juridice și principiul proporționalității, prin faptul că nu prevede excepție/derogare (nu este prevăzută opțiunea derogării excepționale și temporare în situații de pandemie, război, stare excepțională etc.) pentru obligația impusă contribuabilului. Prin urmare, înaintarea acestei sesizări privind ridicarea excepției de neconstituționalitate constituie un mecanism de exercitare a dreptului la un proces echitabil, în condițiile Articolului 6 CEDO. Aceasta deoarece pe lângă faptul că normele contestate încalcă Constituția, acestea mai încalcă direct și dreptul Reclamantei prevăzut de Articolul 1 Protocolul 1 adițional CEDO.

Potrivit art. 12¹ CPC al RM:

"(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;*
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;*
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;*
- d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.*

Conform art. 135 din Constituția RM:

"(1) Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor."

La caz, constatăm că sunt întrunite toate condițiile pentru sesizarea CC. Se contestă un text de lege. Excepția este ridicată de partea în proces iar prevederile urmează a fi aplicate prezentei spețe. Nu există o hotărâre anterioară a CC.

Anexe:

- Sesizarea adresată Curții Constituționale;
- Mandatul avocatului.

Cu respect,

Avocatul Andrei BRICEAC_ ()
Reprezentantul FPC "BIOPROTECT" SRL

144

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

*str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău, MD 2004,
Republica Moldova*

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție

145

A. AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume: BRICEAC

2. Prenume: Andrei

3. Funcția: Avocat

reprezentantul

FPC "BIOPROTECT" SRL

IDNO 1003600002284

mun. Chișinău, com. Stăuceni, drum M2, km, 10, nr.9, MD-4839

B. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta Sesizare are drept obiect supunerea controlului constituționalității a prevederilor:

- Art. 84 alin. (1) din Codul Fiscal al Republicii Moldova;
- Art. 261 alin. (6) coroborat cu art. 228 alin. (3) din Codul Fiscal al Republicii Moldova.

În partea în care aceste prevederi încalcă exigențele privind protecția proprietății, din următoarele considerente:

- Art. 84 Cod Fiscal încalcă principiul certitudinii juridice și principiul proporționalității, prin faptul că nu prevede excepție/derogare (nu este prevăzută opțiunea derogării excepționale și temporare în situații de pandemie, război, stare excepțională etc.) pentru obligația impusă contribuabilului la alin. (1);
- Art. 261 alin. (6) coroborat cu art. 228 alin. (3) Cod Fiscal prevede stabilirea unei sume fixe pentru majorarea de întârziere, care este, în esență, o sancțiune, fapt ce lipsește organul fiscal de posibilitatea de a individualiza pedeapsa.

Raporturile juridice fiscale dintre stat și contribuabil, în pofida naturii patrimoniale, se realizează dintre stat și persoane private ca relații pe verticală, de subordonare. Raporturile fiscale constau în confiscarea forțată a proprietății private în favoarea statului în baza normelor corespunzătoare a legislației fiscale. Din acest motiv, obligațiile fiscale de natură pecuniară reprezintă o imixtiune în dreptul la proprietate, care trebuie să respecte anumite exigențe constituționale. Normele contestate încalcă exigențele cu privire la protecția proprietății persoanei, contrar condițiilor prevăzute de Constituție și cu încălcarea drepturilor fundamentale.

Art. 84 alin. (1) Cod Fiscal – Achitarea impozitului în rate:

“(1) Agenții economici sînt obligați să achite, nu mai tîrziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din: a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv; sau b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru anul precedent.”

Art. 261 alin. (6) Cod Fiscal – Încălcarea regulilor de calculare și de plată a impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală:

“(6) Neplata sau plata incompletă a impozitului pe venit în rate se sancționează cu amendă în cuantum calculat, în modul stabilit la art.228 alin.(3), unei perioade cuprinse între data stabilită pentru plata acestui impozit și data de prezentare a declarației fiscale.”

coroborat cu

Art. 228 alin. (3) Cod Fiscal – Majorarea de întârziere (penalitatea):

“(3) Cuantumul majorării de întârziere se determină anual în funcție de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a

147

anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărțită la numărul de zile ale anului și aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă.”

C. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (judecător Igor BARBACARU) se află cauza civilă nr. 3-4278/2024 inițiată la cererea de chemare în judecată privind controlul legalității actelor administrative, înaintată de Reclamanta FPC “BIOPROTECT” SRL împotriva Serviciului Fiscal de Stat.

În acțiune, Reclamanta a solicitat:

- **Anularea Deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 517/2349 din 17 iulie 2021** în partea în care s-a decis a aplica Reclamantei o amendă în sumă de 1 410 573 lei pentru plata incompletă a impozitului pe venit, conform prevederilor art. 261 alin. (6) Cod Fiscal.

Alternativ

- **Modificarea Deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 517/2349 din 17 iulie 2021** în partea în care s-a decis a aplica Reclamantei o amendă în sumă de 1 410 573 lei pentru plata incompletă a impozitului pe venit, conform prevederilor art. 261 alin. (6), **cu aplicarea unei avertizări în schimbul amenzii.**
- **Anularea integrală a Deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 754/195 din 05 septembrie 2024** emisă pe marginea contestației din 12 august depusă de Reclamantă împotriva Deciziei nr. 517/2359 din 17 iulie 2024.

Astfel, instanța ar urma să aplice în cadrul acestui proces de judecată prevederile contestate prin prezenta excepție de neconstituționalitate.

D. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

În opinia autorului sesizării, art. 84 alin. (1) și art. 261 alin. (6) coroborat cu art. 228 alin. (3) Cod Fiscal, în partea contestată, în vigoare la data întocmirii prezentei sesizări, contravin prevederilor art. 46 din Constituția Republicii Moldova și art. 1 Protocolul 1, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

- **Cu privire la admisibilitatea excepției de neconstituționalitate:**

Prezenta sesizare se înaintează ținând cont de constatările Curții Constituționale a RM din Hotărârea sa nr. 2 din 09 februarie 2016 – privind interpretarea Art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova. Considerăm că, circumstanțele speței întrunesc condițiile necesare, așa cum sunt prevăzute în Hotărârea sus-numită.

- 198
- Cu privire la neconstituționalitatea art. 84 alin. (1), art. 261 alin. (6) coroborat cu art. 228 alin. (3) din Codul Fiscal al Republicii Moldova

i. Prevederile relevante ale Constituției RM:

Articolul 46. Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

"(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire."

ii. Prevederile relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului:

Articolul 1 Protocolul 1. Protecția proprietății

"Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional."

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

"Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției."

iii. Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale a RM:

Hotărârea CC nr. 169g/2022 din 4 aprilie 2024, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 2264, 2266 alin. (62) și 264 din Codul fiscal:

"39. În jurisprudența sa, Curtea a analizat obligația cetățenilor de a plăti impozite dintr-un venit și a reținut, în mod repetat, că această obligație constituie o ingerință în dreptul constituțional de proprietate al contribuabililor, pentru că îi privează de un bun, i.e. de suma bănească care trebuie plătită (a se vedea, de exemplu, DCC nr. 46 din 12 aprilie 2022, § 22 și jurisprudența citată acolo). În aceste cazuri, Curtea a recunoscut că articolul 46 din Constituție le permite cetățenilor să se apere împotriva contribuțiilor care au un quantum atât de mare încât le afectează în mod disproporționat dreptul de proprietate (a se vedea DCC nr. 68 din 18 mai 2021, § 19; DCC nr. 9 din 20 ianuarie 2022, § 26). Această jurisprudență îi permite Curții să rețină că, deși legislatorul este competent să reglementeze taxele și impozitele și că cetățenii au obligația constituțională

148
să le plătească, Constituția le recunoaște celor din urma o formă de protecție împotriva măsurilor disproporționate.

...
42. Principiul certitudinii juridice este relevant în această cauză, de vreme ce îi va permite Curții să stabilească dacă la reglementarea termenelor de prescripție pentru stabilirea obligației fiscale Parlamentul a asigurat un echilibru corect între interesul statului de a colecta taxe și impozite și dreptul de proprietate al contribuabililor."

Hotărârea CC nr. 53g/2018 din 04 Iulie 2018, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi de la articolul 260 alin. (4) din Codul Fiscal:

"76. De asemenea, Curtea a subliniat în jurisprudența sa că, în lipsa unei sancțiuni relativ determinate și a altor mecanisme de individualizare a sancțiunii, persoana nu are nicio posibilitate reală și adecvată de a beneficia pe cale judiciară de protecția drepturilor sale, inclusiv de o sancțiune echitabilă. Individualizarea sancțiunii trebuie să reflecte relația dintre sancțiune (proporția și natura acesteia) și gradul pericolului social al faptei.

77. În acest sens, Curtea a notat că imposibilitatea instanței de judecată de a individualiza sancțiunea dintr-o cauză concretă nu asigură caracterul ei echitabil (a se vedea Hotărârea nr. 10 din 10 mai 2016, § 66; și Hotărârea nr. 2 din 30 ianuarie 2018, § 50).

78. Cu privire la încălcarea principiului egalității, din jurisprudența constantă a Curții decurge faptul că principiul egalității de tratament este încălcat atunci când situații comparabile sunt tratate în mod diferit sau când situații diferite sunt tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv.

79. În această privință, Curtea constată că aplicarea sancțiunii în cazul neprezentării facturii fiscale are loc fără a fi avute în vedere circumstanțele anterioare, concomitente sau subsecvente comiterii ei. O asemenea abordare încalcă principiul egalității de tratament, pentru că permite aplicarea unor sancțiuni identice în cazul unor situații care sunt diferite în mod obiectiv.

80. În acest context, Curtea reține că textul „amendă în mărime de 3 600 lei pentru fiecare factură” din articolul 260 alin. (4) din Codul fiscal, care poziționează instanța de judecată într-o situație de competență nediscreționară în privința cuantumului amenzii și care permite aplicarea ei în același mod pentru situații diferite, este neconstituțional."

- Argumente de neconstituționalitate a art. 84 alin. (1) Cod Fiscal și art. 261 alin. (6) coroborat cu art. 228 alin. (3) Cod Fiscal al RM:

a. Cu privire la neconstituționalitatea art. 84 alin. (1) Cod Fiscal al RM:

Aplicarea strictă și fără excepții a art. 84 alin. (1) Cod Fiscal al RM pune o sarcină excesivă și disproporționată pe seama contribuabilului contrară exigențelor privind protecția proprietății garantate de art. 46 din Constituția RM și Art. 1 Protocolul 1 CEDO.

Textul de lege contestat instituie o ingerință în dreptul constituțional la proprietate. Pentru a arăta că ingerința este arbitrară și încalcă Art. 46 din Constituție și Art. 1 Protocolul 1 adițional

CEDO, vom începe argumentarea printr-o incursiune în principiile speciale de drept civil: principiul proporționalității și principiul certitudinii juridice.

Despre încălcarea principiului proporționalității:

Raporturile fiscale dintre stat și contribuabili, deși au o natură patrimonială, se desfășoară ca relații de subordonare între stat și persoanele private. Aceste raporturi implică confiscarea forțată a proprietății private în favoarea statului, conform normelor din legislația fiscală. Astfel, obligațiile fiscale de natură pecuniară constituie o ingerință în dreptul de proprietate, care trebuie să respecte anumite standarde constituționale.

Garanțiile dreptului la proprietate, consfințite în Articolul 1 Protocolul 1 adițional CEDO și Articolul 46 Constituția RM se opun limitărilor normative stricte și rigide, care nu dau posibilitatea aplicării prin ajustare la situații individuale și excepționale. Însuși *principiul proporționalității*, care este unul din pilonii sistemului de drept continental, devine irelevant într-o asemenea situație.

Cu privire la situația amenzilor, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că acestea trebuie considerate imixțiuni în dreptul de proprietate, pentru că lipsesc persoana vizată de o parte din patrimoniul său, i.e. de suma de bani pe care trebuie să o plătească (*a se vedea, mutatis mutandis, Mamidakis v. Grecia, 11 ianuarie 2007, § 44*).

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a RM a analizat obligația cetățenilor de a plăti impozite dintr-un venit și a reținut, în mod repetat, că această obligație constituie o ingerință în dreptul constituțional de proprietate al contribuabililor, pentru că îi privează de un bun, i.e. de suma bănească care trebuie plătită (*a se vedea, de exemplu, DCC nr. 46 din 12 aprilie 2022, § 22 și jurisprudența citată acolo*). În aceste cazuri, Curtea a recunoscut că articolul 46 din Constituție le permite cetățenilor să se apere împotriva contribuțiilor care au un quantum atât de mare încât le afectează în mod disproporționat dreptul de proprietate (*a se vedea DCC nr. 68 din 18 mai 2021, § 19; DCC nr. 9 din 20 ianuarie 2022, § 26*). Această jurisprudență i-a permis Curții să rețină că, deși legislatorul este competent să reglementeze taxele și impozitele și că cetățenii au obligația constituțională să le plătească, Constituția le recunoaște celor din urmă o formă de protecție împotriva măsurilor disproporționate. (*a se vedea DCC nr. 169g/2022 din 04 aprilie 2024, § 39*)

În consecință, prin Deciziile emise de organul fiscal, s-a încălcat dreptul Reclamantei la protecția proprietății, garantat de Articolul 1 Protocolul 1 CEDO sub următoarele aspecte:

- Reclamanta a fost supusă unei sarcini excesive și disproporționate;
- Reclamanta a fost privată de bunurile sale în baza unor temeieri legale interpretate rigid și formalist, fără ca să existe o justificare pentru o asemenea interpretare.

Despre încălcarea principiului certitudinii juridice:

În jurisprudența sa, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a notat că exigența fundamentală a certitudinii juridice se opune, în principiu, ca autoritățile publice să-și utilizeze la nesfârșit

151

competențele pentru a pune capăt unei situații ilegale (*a se vedea Comisia Europeană v. Spania, C-788/19, 27 ianuarie 2022, § 39*).

Curtea Constituțională a RM a statuat că principiul certitudinii juridice permite Curții să stabilească dacă la reglementarea unor obligații/limitări Parlamentul a asigurat un echilibru corect între interesul statului de a colecta taxe și impozite și dreptul de proprietate al contribuabililor. (*a se vedea DCC nr. 169g/2022 din 04 aprilie 2024, § 42*)

La caz, prin modul în care este reglementată obligația prevăzută de art. 84 alin. (1) Cod Fiscal al RM și aplicată în practică de organul fiscal, se dă prioritate exclusivă obiectivului statului de a asigura colectarea taxelor și impozitelor. Interesul contribuabilului de a beneficia de o aplicare mai flexibilă a normei, atunci când aceasta este impusă de condiții individuale și excepționale, este absolut neglijat. În acest fel, contribuabilul este plasat în situația de a suporta o sarcină excesivă și disproporționată, iar echilibru dintre interesele concurente este perturbat.

b. Cu privire la neconstituționalitatea art. 261 alin. (6) Cod Fiscal al RM, coroborat cu art. 228 alin. (3) Cod Fiscal al RM

Art. 261 alin. (6) Cod Fiscal al RM, coroborat cu art. 228 alin. (3) Cod Fiscal al RM, încalcă art. 6 CEDO.

Curtea Constituțională a RM a stabilit că și aplicarea majorărilor de întârziere este o chestiune ce poate încălca principiul certitudinii juridice, mai ales când acestea se aplică în mod disproporționat. (*a se vedea DCC nr. 169g/2022 din 04 aprilie 2024, § 45*)

Curtea de la Strasbourg a apreciat că "majorările de întârziere" aplicate de administrația fiscală au caracterul unor sancțiuni penale, care cad sub incidența Articolului 6 CEDO (*a se vedea Janosevic v. Suedia, 23 iulie 2002, §§ 68 - 70*). De aici reiese că în privința majorărilor de întârziere aplicate de organul fiscal trebuie să se aplice aceleași reguli ca și în cazul unei amenzi, aceasta fiind, în esență, o amendă. Corespunzător, se cer aceleași exigențe de individualizare a sancțiunii, așa cum au fost stabilite de Curtea Constituțională a RM în *Hotărârea CC nr. 53g/2018 din 04 iulie 2018*.

Cu altă ocazie, Curtea Europeană a considerat că societatea reclamantă nu a avut acces la un tribunal, în sensul articolului 6 § 1 din Convenție, deoarece Curtea de Apel din Bruxelles, sesizată de reclamantă cu o contestație împotriva deciziei administrative prin care i s-au aplicat amenzi fiscale pentru încălcarea regulilor privind plata TVA-ului, nu a avut competența de a o scuti pe contribuabilă de obligațiile impuse în mod legal, în baza unor motive de oportunitate sau de echitate (*a se vedea Silvester's Horeca Service v. Belgia, 4 martie 2004, §§ 26 și 27*).

Este general recunoscut în jurisprudența autorităților de jurisdicție constituțională din statele democratice, inclusiv în cea națională, că angajarea răspunderii legale trebuie să respecte anumite exigențe de echitate și individualizare, precum: gradul de vinovăție a făptuitorului, pericolul social al faptei, situația individuală și altele. În acest caz organul fiscal nu a ținut cont defel de situația individuală a contribuabilului.

Într-o cauză în care a fost chemată să verifice constituționalitatea unor prevederi care stabileau o amendă în mărime fixă, fără posibilitatea reducerii ei în cazul în care existau circumstanțe atenuante, Curtea Constituțională a Belgiei a stabilit că prevederile contestate sunt contrare dispozițiilor constituționale care garantează egalitatea și care interzic discriminarea, precum și dreptul care garantează dreptul la un proces echitabil (*a se vedea Decizia nr. 81/2007 din 7 iunie 2007*). Curtea Constituțională a Belgiei a menționat că, deși îi revine legislatorului să stabilească faptele care trebuie interzise și sancționarea lor, el nu se bucură de o discreție nelimitată în acest sens. Astfel, Curtea Constituțională a Belgiei a menționat că anularea unor asemenea prevederi ține de competența sa, atunci când acestea sunt în mod evident inechitabile sau în cazul când aplicarea lor lipsește o categorie semnificativă de persoane de beneficiul dreptului la un proces echitabil.

În Franța, Consiliul Constituțional a decis că sancțiunile fiscale sunt asimilate tuturor sancțiunilor punitive, în cazul cărora sunt aplicabile criteriile articolului VIII din Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului. Astfel, într-o cauză în care a examinat dacă judecătorul are dreptul să analizeze proporționalitatea pedepsei aplicate în materie fiscală, Consiliul Constituțional a decis că în lipsa unei asemenea competențe principiul proporționalității ar fi iluzoriu (*a se vedea Decizia nr. 82-155 DC din 30 decembrie 1982*). Și Curtea de Casație a Franței a menționat că judecătorul trebuie să aibă competența să aprecieze dacă sancțiunea este proporțională în raport cu comportamentul contribuabilului (*a se vedea Decizia nr. 95-20.001 din 29 aprilie 1997 a Curții de Casație a Franței, Camera Comercială*).

O interpretare și aplicare în mod strict și rigid a prevederilor referitoare la sancțiune, neglijează cerințele principiului certitudinii juridice și principiului egalității de tratament.

La caz, în Decizia din 17 iulie 2024 s-a făcut referire și la art. 234 alin. (2) Cod Fiscal al RM - "reducere de 50% a amenzilor aplicate", care este aplicabil la caz pentru toate plățile dispuse. Totuși, așa cum s-a remarcat și în jurisprudența constituțională, acest aspect nu eliberează de necesitatea individualizării pedepsei, așa cum este în dreptul penal și cel contravențional.

Organul fiscal a angajat răspunderea legală a FPC "BIOPROTECT" SRL pentru încălcarea art. 84 alin. (1) Cod Fiscal al RM, în condițiile art. 261 alin. (6) Cod Fiscal al RM, prin aplicarea unei majorări de întârziere - amendă. În mod expres Decizia din 17 iulie 2024 prevede: "...IV. A Aplica amenzi pentru încălcarea legislației și a incasa ... 1 410 573 lei, pentru plata incompletă a impozitului pe venit în rate".

În așa fel, organul fiscal a interpretat și aplicat în mod strict și rigid prevederile referitoare la sancțiune, fără a ține cont de cerințele principiului certitudinii juridice și principiului egalității de tratament. Aceasta deoarece prevederile contestate nu permit discreția necesar organului fiscal și instanței de judecată. Lacuna normativă în cauză vine în contradicție direct cu constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr. 53g/2018 din 4 iulie 2018. Se atestă că aceleasi argumente care au servit temei de acceptare a sesizării în cauza numită sunt aplicabile și în prezenta spetă, urmând să servească la admiterea prezentei sesizări, așa cum a fost formulată.

153

Necesitatea declarării neconstituționale a art. 84 alin. (1) Cod Fiscal și art. 261 alin. (6) coroborat cu art. 228 alin. (3) Cod Fiscal al RM:

În baza argumentelor prezentate, se impune declararea neconstituționalității prevederilor art. 84 alin. (1) și art. 261 alin. (6) coroborat cu art. 228 alin. (3) din Codul Fiscal al Republicii Moldova. Aceste norme, prin rigiditatea și lipsa de flexibilitate, contravin principiului proporționalității și al certitudinii juridice, generând o povară disproporționată asupra contribuabililor, contrar garanțiilor constituționale prevăzute în art. 46 din Constituție și art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului. În absența unor excepții prevăzute pentru circumstanțe extraordinare, cum ar fi stările de urgență sau pandemii, statul nu respectă standardele internaționale de protecție a dreptului de proprietate, iar sancțiunile fixe aplicate de organul fiscal lipsesc de posibilitatea individualizării acestora în funcție de particularitățile fiecărui caz. Această situație subminează nu doar drepturile fundamentale ale contribuabililor, ci și principiile statului de drept, făcând necesară intervenția Curții Constituționale pentru a restabili echilibrul între drepturile individuale și exigențele fiscale ale statului.

E. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Urmare celor expuse, în conformitate cu prevederile

- art. 135 din Constituția RM,
- art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională,
- art. 4 și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale,

prin prezenta sesizare,

SOLICITĂM ÎNALTEI CURȚI:

1. Admiterea spre examinare a prezentei sesizări;
2. Exercitarea controlului constituționalității și declararea neconstituțională a prevederilor:

Art. 84 alin. (1) Cod Fiscal – Achitarea impozitului în rate:

“(1) Agenții economici sînt obligați să achite, nu mai tîrziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din: a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv; sau b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru anul precedent.”

Art. 261 alin. (6) Cod Fiscal – Încălcarea regulilor de calculare și de plată a impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală:

“(6) Neplata sau plata incompletă a impozitului pe venit în rate se sancționează cu amendă în cuantum calculat, în modul stabilit la art.228 alin.(3), unei perioade cuprinse între data stabilită pentru plata acestui impozit și data de prezentare a declarației fiscale.”

coroborat cu

art. 228 alin. (3) Cod Fiscal – Majorarea de întârziere (penalitatea):

(3) Cuantumul majorării de întârziere se determină anual în funcție de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărțită la numărul de zile ale anului și aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă.”

F. DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Prevederile normelor contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei pendinte nr. 3-4278/2024 pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (judecător Igor BARBĂCARU) inițiată în baza cererii de chemare în judecată privind controlul actelor administrative de Reclamanta FPC “BIOPROTECT” SRL către Serviciul Fiscal de Stat pentru contestarea Deciziei nr. 517/2349 din 17 iulie 2021 și Deciziei nr. 754/195 din 05 septembrie 2024.

Pentru motivele de neconstituționalitate expuse supra, art. 84 alin. (1) Cod Fiscal și art. 261 alin. (6) coroborat cu art. 228 alin. (3) Cod Fiscal, care contravin prevederilor

- art. 46 din Constituția RM,
 - art. 1 Protocolul adițional 1, art 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.
- urmează a fi declarate drept neconstituționale.

G. LISTA DOCUMENTELOR

- 1) Cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate;
- 2) Mandatul avocatului.

H. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe propria onoare că informațiile ce se conțin în prezenta sesizare sunt exacte și corespund adevărului.

Cu respect,

Avocatul Andrei BRICEAC _____
reprezentantul FPC “BIOPROTECT” SRL